

Attentional correlates of schizophrenia and related disorders : in search for objective indicators of psychopathology

Citation for published version (APA):

van den Bosch, R. J. (1982). *Attentional correlates of schizophrenia and related disorders : in search for objective indicators of psychopathology*. [Doctoral Thesis, Maastricht University]. Swets & Zeitlinger. <https://doi.org/10.26481/dis.19820903rb>

Document status and date:

Published: 01/01/1982

DOI:

[10.26481/dis.19820903rb](https://doi.org/10.26481/dis.19820903rb)

Document Version:

Publisher's PDF, also known as Version of record

Please check the document version of this publication:

- A submitted manuscript is the version of the article upon submission and before peer-review. There can be important differences between the submitted version and the official published version of record. People interested in the research are advised to contact the author for the final version of the publication, or visit the DOI to the publisher's website.
- The final author version and the galley proof are versions of the publication after peer review.
- The final published version features the final layout of the paper including the volume, issue and page numbers.

[Link to publication](#)

General rights

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal.

If the publication is distributed under the terms of Article 25fa of the Dutch Copyright Act, indicated by the "Taverne" license above, please follow below link for the End User Agreement:

www.umlib.nl/taverne-license

Take down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us at:

repository@maastrichtuniversity.nl

providing details and we will investigate your claim.

STELLINGEN

I

Analyse van interindividuele verschillen op het niveau van aandachtsprocessen en cerebrale informatieverwerking is potentieel geschikt te fungeren als brug tussen enerzijds analyse van hogere orde systemen zoals het gezin, anderzijds analyse van lagere orde systemen zoals biochemische processen in de hersenen.

II

Objektieve polythetische klassifikaties kunnen in het psychiatrisch onderzoek de impasse, veroorzaakt door het gebruik van traditionele diagnostische methoden, doorbreken. Polythetische klassifikaties die zijn gebaseerd op objectief definieerbare variabelen uit één beschrijvingsniveau kunnen echter voor onderzoeksdoeleinden voordelen bieden boven klassifikaties die zijn gebaseerd op variabelen ontleend aan meerdere niveaus. (Vgl. Corning, W.C., and Steffy, R.A. (1979) Schizophrenia Bulletin 5, 294-305).

III

Het volgens DSM-III gedefinieerde schizofrenie concept onderscheidt zich op klinisch-diagnostisch en sociaal niveau van andere functionele niet-afektieve psychosen, maar doet dat niet in relevante mate op het niveau van aandachtsprocessen en cerebrale informatieverwerking.

IV

Stoornissen van aandacht en cerebrale informatieverwerking beperken zich niet tot psychotische patiënten, maar zijn binnen een psychiatrische patiëntenpopulatie wel het meest kenmerkend voor deze categorie.

V

Het onderzoek naar de betekenis van langzame hersenpotentialen voor de psychiatrie dient zich mede te richten op analyse van de verdeling van deze potentiaalveranderingen over de schedel. In het bijzonder verdient vergelijking van centrale en frontale gebieden aandacht.

VI

Het is van belang te differentiëren tussen gemiddelde en optimale prestaties bij analyse van de gladde volgbewegingen van de ogen als indikator van psychisch dysfunctioneren. Dit onderscheid is waarschijnlijk ook van betekenis voor andere maten van aandacht en cerebrale informatieverwerking.

VII

De betekenis van reactie-tijd 'redundancy deficit' als indikator van psychisch dysfunctioneren, in het bijzonder van schizofrenie, is zeer diskutabel.

VIII

Er zijn aanwijzingen dat de neuroticismeschaal van de Eysenck Personality Questionnaire vooral tussen psychiatrische en normale populaties diskrimineert, terwijl de psychoticismeschaal binnen een psychiatrische patiëntenpopulatie diskrimineert tussen psychotische en niet-psychotische patiënten.

IX

Onderzoek van psychisch adequaat, althans niet psychotisch, functionerende mensen die defekten vertonen in hun cerebrale informatieverwerking en van psychotische patiënten met een ongestoorde informatieverwerking belooft meer voor het inzicht in de ontstaanswijze van psychopathologie dan onderzoek van psychotische patiënten die tekorten vertonen in hun cerebrale informatieverwerking.

X

De poliklinieken van psychiatrische ziekenhuizen voorzien heden ten dage in de ambulante geestelijke gezondheidszorg in Nederland voor een belangrijk deel in die functie, die oorspronkelijk aan de Sociaal Psychiatrische Diensten was toegekend. Het verdient, in het belang van een adequate hulpverlening, aanbeveling die in de praktijk gegroeide functieverdeling ook op beleidsniveau te profileren en te formaliseren.

XI

Obesitas levert een onovertroffen model voor onderzoek naar de meetbare effecten van gedragsveranderingsmethodieken.

XII

Psychiatrische, in het bijzonder psychotherapeutische, behandelingen verdragen niet altijd dat aan de betreffende patiënten/kliënten volledig inzagerecht wordt toegekend ten aanzien van de dossier aantekeningen van de therapeut.

XIII

De ontwikkelingen op het gebied van de artificiële intelligentie bieden de cognitieve psychologie belangrijke mogelijkheden voor formalisering en toetsing van theoretische modellen.

XIV

Centraal thema in het werk van Simon Vestdijk is niet alleen de drang tot identifikatie met de aanbeden vriend of geliefde, maar is vooral ook de innerlijke spanning die door een te grote psychische nabijheid wordt opgeroepen, en de daaruit voortvloeiende behoefte het opgaan in die ander tenslotte, desnoods drastisch, te beëindigen en terug te brengen tot een verering op afstand. (Vgl. Hartkamp, M. (1971) Maatstaf 19, 216-250).

XV

De populariteit van vele 'alternatieve' geneeswijzen illustreert dat ten onrechte tegenwoordig de therapeutische waarde van de 'klassieke' medische autoriteit met zijn zorgende, verantwoordelijkheid overnemen- de attitude wordt aangevochten.

XVI

De wenselijkheid sommige psychisch problematisch funktionerende mensen met behulp van emoties uitlokkende technieken tot minder rationaliserend beleven te brengen is geen vrijbrief voor therapeuten om bij het toepassen van deze methodieken zelf niet het verstand te gebruiken.

R.J. van den Bosch,
1982.